

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: N. J.
zastoupená matkou K. Š.
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2024, č. j. X.

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2024, č. j. X. se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž bylo k námitkám žalobkyně změněno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení čj. X. ze dne 3. 5. 2024, kterým žalovaná uznala žalobkyni II. stupeň invalidity a výši invalidního důchodu podle ustanovení § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, tak, že ode dne 7. 6. 2023 jí náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, neboť dle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“)

pro druhý stupeň řízení ze dne 1. 8. 2024 je účastnice řízení invalidní pro invaliditu prvního stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 55 %. Invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně činí ke dni vydání napadeného rozhodnutí 10 237 Kč měsíčně.

2. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že při posuzování zdravotního stavu nebylo přihlédnuto k ustanovením § 2 a 3 vyhl. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity a nebyla vůbec navýšena horní hranice ztráty pracovní schopnosti z důvodu velmi špatné adaptace na zdravotní postižení a ztížené možnosti vykonávat jakoukoli výdělečnou činnost. Kvůli zdravotním potížím žalobkyně nenastoupila na studium na střední škole a v současné době nemůže i vzhledem ke zhoršení psychického stavu ve studiu pokračovat (viz lékařská zpráva MUDr. K. ze dne 19. 3. 2024). Rekvalifikace na jiný druh povolání je v současné době nemožná. Matka žalobkyně je přesvědčena, že pracovní schopnost její dcery poklesla minimálně o 60 % s tím, že pokud by byla využita možnost zvýšení horní hranice ztráty pracovní schopnosti o dalších 10 %, jednalo by se o invalidní důchod pro invaliditu III. stupně. Vyhláška o posuzování invalidity stanoví u zdravotního postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, procentní míru ztráty pracovní schopnosti v rozmezí 50 až 60 %. Procentní míra ztráty pracovní schopnosti byla žalobkyni stanovena na 55 %. Je přesvědčena, že posudkový lékař při rozhodování o stupni invalidity nepřihlédl k rozsahu a závažnosti zdravotního postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, když určil procentní míru ztráty pracovní schopnosti na středu možné hranice - 50 až 60 %. Žalobkyně má po mnohočetných zlomeninách bederní páteře a pánve s poúrazovou artrózou velmi špatnou funkci dolní končetiny, omezen pohyb dolní končetiny v kyčli, chůze je možná jen s oporou a na velmi krátkou vzdálenost, neuropatické bolesti, dysestezie a parestzie na podkladu postižení nervů dolních končetin, postižení funkce horní končetiny, zhoršily se potíže s těžkým psychickým onemocněním, které bylo příčinou úrazu - pokusu o sebevraždu. Nezvládá běžné situace, jakýkoliv běžný problém ji zcela rozruší. Není schopna sama užívat předepsanou medikaci, musí být pod neustálým dohledem druhé osoby. Žalobkyně uvedla, že potřebuje čas na léčbu a další potřebné terapie, vzhledem ke kompletní lézi n. peroneus však lékaři předpokládají jen minimální možnost zlepšení hybnosti. Časté návštěvy lékařů a komplikace spojené s jejím zdravotním stavem, včetně rozsáhlé emoční nestability a prožívání školních neúspěchů, jí neumožňují návrat ke studiu na střední škole. Matka žalobkyně zastupující žalobkyni v řízení uvedla, že se domnívá, že hlavní onemocnění dcery mělo být posouzeno podle kapitoly V - duševní poruchy a poruchy chování, které se stalo příčinou pokusu o sebepoškození a ovlivňuje ji nejvíce v jejích činnostech a prožívání každodenních situací. Žádala též o přehodnocení data vzniku invalidity ode dne ukončení hospitalizace po úrazovém stavu dne 9. 9. 2022. Od té doby není dcera schopna ani elementární soběstačnosti.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že Napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 1. 8. 2024, vypracovaného Institutem pro účely řízení o námitkách, který invaliditu žalobkyně posoudil ve smyslu ustanovení § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., a to tak, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 zdp a žalobkyně je invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp, přičemž jde o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zdp, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 55 % v souvislosti s úrazem ze dne 18. 6. 2022 (den vzniku invalidity: 7. 6. 2023). Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v

kapitole XV., odd. A, položce 7c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 55 %. V projednávaném případě byl Institutem posuzování zdravotního stavu vypracován posudek, který podle jejího názoru splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, kdy posuzující lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně

4. Žalobu soud shledal důvodnou.
5. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
6. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
7. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
8. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
9. Soud doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV CR v Plzni ze dne 26. 2. 2025, podle něhož:
10. Posudková komise MPSV v posudku uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace psychiatra při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je smíšená porucha emocí a chování, závažné poruchy chování, sebepoškozování, opakovaně TS, horní pásmo lehké mentální retardace. Stav po pádu z šestého patra (18.6. 2022) - polytrauma s trvalými následky.
11. Žalobkyně byla posuzována jako dosud nepracující.
12. Dle psychiatra: v péči ambulance od 6/2018 po první hospitalizaci na DO PK Plzeň. Opakované hospitalizace v roce 2018 2x, 2019, 2020 3x, 2022 3x, 2023. Opakovaně intoxikace

léky v suicidálním úmyslu. 18.6.2022 skok z okna, polytrauma. Na PK hospitalizovaná nebyla. Vzhledem ke zvlášť těžkému narušení výkonu denních aktivit a trvalé těžké residuální symptomatice i přes medikaci doporučeno zahájit řízení k invalidnímu důchodu. Schopnost vzdělávání a výtěžné činnosti omezena i přes výraznou úpravu podmínek - povinná školní docházka byla ukončena 30. - vyšla z deváté třídy základní školy speciální, na střední odborné učiliště přijata, ale nenastoupila.

13. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením IPZS ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatuje, že u posuzované se jedná o takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které mělo za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 42 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Datum vzniku před 18 rokem věku. Platnost trvale.
14. Dle názoru soudu posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni s obsahem posudku. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
15. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 70 %, což podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě třetího stupně.
16. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně je invalidní pouze ve druhém stupni, bylo její rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc žalované vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
17. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že invalidita třetího stupně žalobkyně vznikla před 18. rokem žalobkyně a od té doby trvá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalobkyně, jež měla ve věci plný úspěch. Žalobkyni však žádné náklady nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 17. dubna 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně